

بسته

آشنایی با رشته تفسیر و علوم قرآن

رشته تفسیر و علوم قرآن به جهت ارتباط تنگاتنگ با کتاب الهی از جایگاه ویژه ای برخوردار است و به نوعی در همه معارف دینی تأثیر دارد. برای اهمیت این رشته همین بس که قرآن کریم یکی از مسؤلیت های رسول اکرم (ص) را تبیین کتاب بیان می کند: «وَأَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نَزَّلَ إِلَيْهِمْ» (نحل/۴۴)

نظام مقدس جمهوری اسلامی و معمار فقید آن، حضرت امام خمینی (ره) و نیز رهبر عزیز آن، حضرت آیت الله خامنه ای، بر قرآن کریم تأکید کرده، فهم و تفسیر آن را زمینه عمل و تحقق معارف الهی می دانند. از این رو، جامعه الزهراء (س) برای تأمین نیروهای علمی کارآمد در زمینه تفسیر و علوم قرآن به برگزاری این رشته در سطوح مختلف و در دو بخش حضوری و غیر حضوری (ایرانی و بین الملل) اقدام کرد و بحمدالله به توفیقات زیادی نائل شد.

اولین سطح این رشته، سطح دو است که مقداری از دروس آن، دروس تخصصی تفسیر و علوم قرآن است. بخش حضوری این مقطع در سال ۹۰ و بخش غیرحضوری آن در سال ۹۳ شروع به فعالیت کرد.

دومین مقطع تحصیلی این رشته، سطح سه است که بخش حضوری آن در سال ۷۳ و بخش غیر حضوری از سال ۸۵ فعالیت دارد.

سومین و آخرین مقطع تحصیلی این رشته، سطح چهار است که با دو گرایش «تفسیر تطبیقی» و «علوم و معارف قرآن» صرفاً در بخش حضوری از سال ۹۳ فعال است.

سطح سه این رشته در بخش بین الملل برای خواهران غیر ایرانی از سال ۸۵ فعال شده است.

تعریف رشته

رشته تفسیر و علوم قرآن با محوریت قرآن کریم در مسائل مربوط به آن، در سطوح گوناگون فعالیت می کند. دانش پژوهان این رشته در با موضوعات مرتبط با شناخت اصل قرآن، مانند تحریف ناپذیری، اعجاز و... آشنا می شوند و از موضوعات مهمی از قبیل خداشناسی، پیامبر و امام شناسی، معاد و... را با نگاه تفسیری آگاهی عمیقتری پیدا می کنند. همچنین مبانی و روش های تفسیر تربیتی و موضوعی و نیز گرایش های تفسیری را می شناسند تا چگونگی تفسیر و روش ارزیابی تفاسیر را فرا گیرند. آشنایی بیشتر و کاربردی

با کتاب های تفسیری مهم از قبیل المیزان و... از دیگر فعالیت های این رشته بشمار می رود. خواهران طلبه با توجه به سطح علمی و پس از احراز توان دانش مرتبط، موفق به دریافت دانشنامه این رشته می شوند.

اهداف

- ۱- تعمیق مبانی اعتقادی و ایجاد زمینه تعالی اخلاقی و معنوی
- ۲- ایجاد توان قرآن پژوهی در سطوح مختلف (با توجه به سطح علمی مقطع تحصیلی)
- ۳- ایجاد توان تدریس در زمینه تفسیر و علوم قرآن در مقطع قبلی
- ۴- تقویت توان تبلیغ در زمینه معارف قرآنی به صورت نوشتاری و گفتاری
- ۵- ایجاد توان پاسخگویی به سوالات رایج و مورد نیاز جامعه در زمینه تفسیر و علوم قرآنی
- ۶- آماده سازی استعدادهای برتر به منظور ورود به مقاطع بالاتر (سطح سه و چهار)

سیاستها

- ۱- محیط سازی به منظور تعالی اخلاقی و معنوی طلاب
- ۲- تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسایل علمی
- ۳- تکیه بر آموزش محورها و موضوعات اصلی رشته
- ۴- تأکید بر توسعه آموزشهای پژوهش محور
- ۵- تأکید بر بهره گیری از روشهای کارآمد آموزشی به ویژه روش مشارکت فعال
- ۶- تأکید بر پویایی برنامه های آموزشی، پژوهشی با توجه به نیازهای روز
- ۷- تأکید بر استفاده از متون اساسی، جامع، موجز و کاربردی
- ۸- اهتمام بر درک و بکارگیری متون و منابع در حد دوره
- ۹- تلاش بر معرفی توصیفی منابع محوری و مهم

۱۰. تأکید بر نقش محوری زن در تحکیم خانواده در کلیه امور

آموزشی و پژوهشی

۱۱. توجه به ویژگیهای بانوان در برنامه های آموزشی پژوهشی و

تربیتی

۱۲. شناسایی استعدادها و ویژه جهت تصدی امور تبلیغ، تدریس؛

مدیریت و.....

۱۱) تعامل با مراکز همسو و کاربست تجارب موفق دیگر مراکز آموزشی حوزوی و دانشگاهی

زمینه های فعالیت فارغ التحصیلان

- ۱) تدریس در مدارس و مراکز تخصصی و آموزشی با محور تفسیر و علوم قرآن
- ۲) تحقیق و پژوهش در حوزه تفسیر و علوم قرآن در مراکز پژوهشی
- ۳) فعالیت های تبلیغی

۷	علوم قرآن ۱ تا ۴	۸
۲	قرآن و عهدین	۹
۶	مبانی ترجمه قرآن و نقد ترجمه های موجود ۱ تا ۳	۱۰
۴	متون عربی معاصر ۱ و ۲	۱۱
۲	تفسیر آیات مشکل	۱۲
۲	مبانی فهم و نقد حدیث	۱۳
۲	نقد و بررسی روایات تفسیری	۱۴
۲	تفسیرمقارن	۱۵
۲	روش تحقیق پیشرفته	۱۶
۲	کارورزی تحقیق	۱۷
۴	پایان نامه	۱۸
۸۱	تعداد کل واحدهای تخصصی	

کلیات و جدول دروس رشته تفسیر و علوم قرآن در مقطع سطح سه

عنوان واحد	تعدادواحد
دروس عمومی	۲۶
دروس تخصصی (با احتساب پایان نامه)	۸۱
تعداد کل واحدها	۱۰۷

عناوین و مشخصات تفصیلی دروس ۱. دروس عمومی

واحد	نام درس	واحد
۱	فقه ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۱۲
۲	اصول ۱ و ۲ و ۳ و ۴	۸
۴	عقاید خاصه شیعه ۱ و ۲	۴
۵	تجزیه و ترکیب	۲
جمع واحدها		۲۶

۲. دروس تخصصی

واحد	نام درس	واحد
۱	نحو تکمیلی	۳
۲	بلاغت کاربردی ۱ و ۲	۴
۳	مبانی و قواعد تفسیر قرآن ۱ و ۲	۴
۴	تاریخ تفسیر و مفسران	۲
۵	روشها و گرایشهای تفسیری	۳
۶	تفسیر ترتیبی ۱ تا ۷	۱۴
۷	تفسیر موضوعی ۱ تا ۸	۱۶

معرفی مواد درسی رشته تفسیر و علوم قرآن

۳۰ واحد دروس تخصصی برای گرایش تفسیر و علوم قرآن در مقطع سطح دو

(لازم به ذکر است که این دروس به عنوان پیش نیاز برای ورود به دوره سطح سه پیوسته می باشد)

واحد	نام درس	واحد
۱	مفردات قرآن	۲
۲	آشنایی با مبانی و روش تفسیر موضوعی	۲
۳	تفسیر موضوعی - زن و خانواده در قرآن	۲
۴	تفسیر موضوعی - امامت در قرآن	۲
۵	تفسیر موضوعی - اخلاق در قرآن	۲
۶	تفسیر موضوعی - معاد در قرآن	۲
۷	تفسیر ترتیبی ۱	۲
۸	تفسیر ترتیبی ۲	۳
۹	تفسیر ترتیبی ۳	۳
۱۰	روشها و گرایشهای تفسیری	۳
۱۱	علوم قرآن ۱ (اعجاز)	۲
۱۲	علوم قرآن ۲ (تحریف ناپذیری قرآن)	۱
۱۳	کلیات علم رجال	۲
۱۴	مقاله نویسی	۲
۳۰	جمع واحدهای گرايشی	